

Івашина Л.П.

Сумський обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти

## **ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ**

*Стаття присвячена проблемі сучасного стану сільського туризму в Україні. В роботі зроблено аналіз нормативно-правової бази, охарактеризовано необхідність відновлення природного середовища як невід'ємної частини розвитку сільського туризму в Україні.*

Поняття “сільський туризм” у його звичному трактуванні побутує з давніх часів. Згідно із словником британця С.Медліка сільський зелений туризм – відпочинковий вид туризму, сконцентрований на сільських територіях, який передбачає розвиток туристичних шляхів, місць для відпочинку, сільськогосподарських і народних музеїв, а також центрів з обслуговування туристів з провідниками та екскурсоводами [5, с. 15].

Розширення сфери зайнятості на селі, в тому числі у сфері послуг (туризм, торгівля, народні промисли) – актуальна проблема сільських регіонів України. В Україні сільський зелений туризм – це один з шансів самозайнятості і підвищення життєвого рівня сільських жителів, піднесення рівня екологічної свідомості і культури людей, відродження традицій. Однак розвиток сільського зеленого туризму сильно стримує відсутність правових і нормативних засад цієї діяльності. Нормативно-правова неврегульованість у значній мірі стримує вихід цього виду туризму на внутрішній та міжнародний туристичний ринок, не дає змогу розвинути цей вид туризму у сільськогосподарських районах із значними показниками незайнятого населення [4, с. 24-30].

Для розробки законодавчо-нормативної бази з сільського зеленого туризму у рамках проекту була створена експертна група з фахівців у галузі права, сільського господарства, туризму, а також організаторів сільського зеленого туризму.

Отже, сільський туризм не є новим видом туризму, він має свою багатовікову історію. Сільський зелений туризм і його різновидність агротуризм мають багато спільного з екотуризмом і часто відповідають багатьом його пріоритетам, зокрема: збереження природничого та культурного середовища, підтримка добробуту місцевої громади, постачання туристам харчів з місцевих продуктів. Сільський зелений туризм охопив широкий спектр форм відпочинку на селі: від стаціонарного відпочинку у сільській місцевості (власне сільський туризм), відпочинку у туристичних центрах і курортах, що розташовані у селищах і малих містах до відпочинку у сільських господарствах.

Розвиток сільського туризму є актуальним за причин подальшого впливу на стабілізацію економічного розвитку сіл, забезпечення зайнятості сільського населення, їх виходу з соціально-економічної кризи, скорочення міграції населення з сільських регіонів до міст. Сільський туризм в більшості країн світу розглядається як невід'ємна складова програми комплексного соціально-економічного розвитку села.

З метою удосконалення туристичного законодавства прийнято новий Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про туризм", яким до сфери туристичної діяльності віднесено і надання фізичними особами послуг з тимчасового розміщення. Одночасно, спільно із зацікавленими міністерствами та відомствами тривала робота по розробці проекту Закону України "Про сільський туризм" [3, 18, 31].

На виконання Державної програми розвитку туризму в Україні на 2002 - 2010 роки, затверджену постановою Кабінетом Міністрів України від 29.04.2002 р. № 583, Державною туристичною адміністрацією України було розроблено проект Програми розвитку сільського туризму в Україні [1].

Програмою визначаються такі напрями розвитку сільського туризму в Україні: формування правового механізму розвитку сільського туризму; визначення економічних засад функціонування ринку сільського туризму; проведення інфраструктурних досліджень та залучення інвестицій в розвиток

інфраструктури сільського туризму; розробка маркетингової політики на ринку послуг сільського туризму; формування кадрового потенціалу для розвитку сільського туризму [1].

Отже, сільський туризм може бути надзвичайно важливим економічним фактором розвитку та стабільності для сільських регіонів, особливо тих де неможливо розвивати сільське господарства або інші види діяльності, наприклад, в гірській місцевості Карпат та Криму.

Отже, сільський зелений туризм – це прекрасна можливість повернутися до природи, до землі, до свого коріння, суті і стати самим собою. Цю можливість дарує нам ваша багата країна!

### Література

1. Державна програма розвитку туризму на 2002-2010 роки (затверджена постановою КМУ від 29 квітня 2002 р. № 583).
2. Зінько Ю., Горішевський П., Васильєв В. Методологічні підходи до розробки програмних документів Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні // Збірник матеріалів українсько-польського семінару “Аграрний екологічний туризм у країнах Центральної та Східної Європи”, 18-19 березня 2004 року, м. Стрий, 2004. – С. 24-30.
3. Бялковська С. Вивчаємо досвід. Туризм сільський зелений. — 2003. — №1, — С.9.
4. Горішевський П.А., Васильєв В.П., Зінько Ю.В. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. Навчальний посібник ISBN 9668090-14-4. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. – 144 с.
5. Рутинський М.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – 271 с.